

EMO Emajlirec

glasilo podjetja v družbeni lastnini emo celje

LETO XL. - ŠT. 11-12 - 20. SEPTEMBER 1990

Preoblikovanje EMO v holdinško družbo

Vse dosedanje analize o organiziranosti Ema kažejo, da je edini izhod iz sedanje težkega položaja v temeljiti prenovi in prestrukturiranju naših proizvodnih programov, ki jih moramo konkurenčno usposobiti za vstop v tržno gospodarstvo. Hkrati je treba podjetje reorganizirati in ga prilagoditi za sodobnejši način poslovanja. Gre torej za programsko in kapitalno preoblikovanje Ema, kar je izredno zahteven projekt.

Pri reševanju problema, kako iz krize oziroma v kakšni obliki organiziranosti v prihodnje, smo bili pred težko nalogo. Med možnimi prihodnostmi Ema je bilo na izbiro več variant, v ožji izbor pa so prišle tri, in sicer programiran stečaj, preoblikovanje v tri samostojna podjetja ali organiziranje v holdinško družbo.

Za stečaj se nismo odločili zaradi neprecenljive škode, ki bi nastala na trgu oziroma pri poslovnih partnerjih, največje probleme pri ponovnem oživljanju proizvodnje pa bi povzročilo pomanjkanje strokovnih delavcev.

Druga varianta je ponujala na videz ugodnejšo rešitev, saj bi iz sedanje oblike organiziranosti prešli v tri samostojna podjetja, in sicer podjetje za proizvodnjo energetske opreme, podjetje za proizvodnjo transportne opreme in podjetje za proizvodnjo izdelkov široke potrošnje. Slabost takšne organiziranosti je v tem, da Ema v prihodnje ne bi bilo več, vsi programi in izdelki pa so tržno povezani prav z Emom oziroma njegovo blagovno znamko. Vsa tri nova podjetja bi morala oblikovati lasten način poslovanja in nove službe, ker pa je sedanji kadrovski potencial organiziran še po starem načinu poslovanja, ko je Emo zaposloval (z obrati v Kruševcu in Bistrici pri Limbušu) še več kot štiri tisoč ljudi, tudi ta va-

rianta ni bila sprejemljiva.

Kot najprimernejše v tem trenutku se kaže organiziranje v holdinško družbo. Gre za preoblikovanje naših programov v nekaj manjših, prilagodljivejših in samo od sebe odvisnih podjetij, ki bi bila združena v lastniško zasnovan holding in prek njega proizvodno in poslovno povezana v še vedno harmonično celoto. Seveda pa morajo povezave med njimi obstajati samo na tržnih načelih. To pomeni, da bodo novoustanovljena podjetja organizirana kot popolnoma samostojni ekonomski-tržni subjekti, ki se bodo med sabo povezovala le na osnovi kapitala, svoj lasten razvoj pa naj bi gradila na jasno ugotovljenih skupnih ciljnih, strategiji in viziji holdinga EMO.

Vsako podjetje zase se bo torej moralo spoprijeti s trgom in na njem dokazati, kar ob dobrem vodstvu ponuja možnost preživetja. Enako kot za programe velja tudi za vse funkcije skupnih služb. Tisti, ki se ne bo mogel prilagoditi tržnim zahtevam, bo seveda propadel, vendar njegov konec ne bo onemogočil dela ostalim.

Reorganizacija našega podjetja je torej eksistenčna nujnost. Tako bo Emo v prihodnje organiziran kot delniška družba, oziroma korporacija, na osnovah kapitalnega upravljanja in decentralizacije vodenja po vzorcu podobnih sistemov iz tujine. Gre za model HOLDING delniške družbe, v kateri trdnost in kakovost povezav posameznih podjetij temelji na tržnih, ekonomskih in kapitalnih interesih.

Osnovne funkcije naj bi bile predvsem finančne, saj gre v bistvu za finančno združbo, in bi se kazale v usmerjanju in financiranju razvoja članic delniške družbe s pomočjo koncentracije kapitala, pridobivanja svežih sredstev in s pomočjo profe-

sionalnega nepristranskega upravljanja.

Torej ne bomo več združevali tržnih funkcij, razvoja, tehnologije in proizvodnje, vse to pa pomeni, da bodo vse našete dejavnosti v celoti prešle v novoustanovljena podjetja, da bodo le-ta tržno in programsko avtonomna, s tem pa seveda tudi odgovorna za svoj razvoj in uspešno gospodarjenje.

Iz programov Ema bomo tako ustanovili samostojna podjetja kot delniške družbe »hčere«, kapitalski vložek v novoustanovljenih podjetjih pa se bo prenesel v lastnino holdinškega podjetja.

Pred nami je izredno zahteven projekt. Njegova uresničitve pa nam prinaša pozitivne učinke na razvojnem, tehnološkem in tudi tržnem področju, seveda pa tudi konec strahu pred negotovo prihodnostjo.

Viki KLENOVŠEK

Perspektiva in nadaljevanje sanacije EMO

Če izhajamo iz obstoječih rezultatov ob bistveno poslabšanih razmerah na trgu (padec prodaje, drag denar do 50 % obrestne mere, neplačevanje, podcenjen tečaj marke) in ob predpostavki, da se bodo razmere na trgu še zaostrovale, realno ocenjujemo, da lahko EMO posluje pozitivno tudi v III. kvartalu, ko je za posodo tipična nesezona ob dveh predpostavkah:

- realna obrestna mera v okviru priporočil ZIS (19,6 %),
- zmanjšanje števila zaposlenih na ca. 2000 delavcev.

Ob teh dveh predpostavkah se lahko ohranijo in nadaljnje razvijajo vsi programi.

Notranji ukrepi, ki so usmerjeni predvsem v večanje obsega prodaje, v zagotavljanje likvidnosti in zmanjševanje stroškov poslovanja, se prenašajo na profitne centre. Tako danes poslujejo pozitivno programi Orodja in naprave, TIKO (kontejnerji) in Kemija (frite), Energetska oprema (kotli), je poslovala lani in letos z izgubo, kadrovska osvežitev pa že daje pozitivne trende (v prvem in deloma drugem kvartalu so dosegali okrog 50 % plana, v juniju 72 %, in v juliju okrog 90 %), predvsem zaradi pridobivanja ostalih del in novih naročil (Omnical - ZRN). Še nadalje je odprt program DOM (posoda, radiatorji), ki je zaradi drastičnega upada domače prodaje in podcenjene DEM (količinski izvoz posode na zahodni trg je blizu 50 % proizvodnje) največji zgubaš. Vodstvo podjetja je reagiralo tako, da je postavilo nosilca sanacije tega programa. Ukrepi za sanacijo so izdelani. Posebna pozornost je usmerjena na povečanje obsega prodaje tudi z direktno prodajo, ki smo jo pričeli prakticirati koncem julija. V avgustu ocenjujemo, da bo obseg direktne prodaje že dosegel 6-8 mio din in da bomo s to akcijo po vsej Jugoslaviji uspeli povečati tržni delež iz 19 na 25 %.

Letos reorganizacijo izpeljujemo tako, da bi že v tretjem kvartalu postali programi samostojna podjetja. S tem prenašamo iniciativo in odgovornost na nižji nivo, damo programom oz. podjetjem platno in škarje, v skrajnem primeru pa lahko gre kakšno podjetje tudi v stečaj, brez večje nevarnosti za celotni EMO.

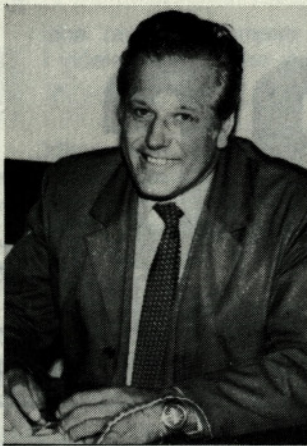
Naložbe so v letošnjem letu usmerjene izključno v ekologijo (frite: odpadne vode, zrak, hrup) in bodo tekle približno v okviru planirane dinamike. Še vedno pa so odprti viri financiranja (ekološki dinar, sodelovanje banke).

Z upoštevanjem predpostavk, da se razmere na jugoslovanskem trgu ne bodo izboljšale, da bo DEM obdržala kursno vrednost, lahko EMO posluje pozitivno ob realni vrednosti kapitala, ob notranjih ukrepih za povečan obseg prodaje in zmanjševanje stroškov poslovanja. Na tak način lahko EMO normalno preživi 2000 delavcev ob spoštovanju sindikalne pogodbe. (Konec na 2. strani)

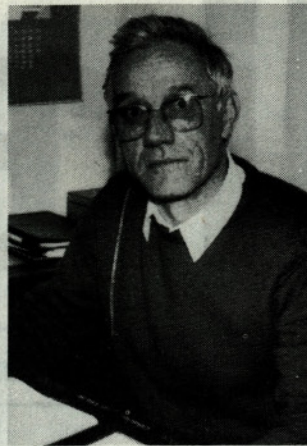

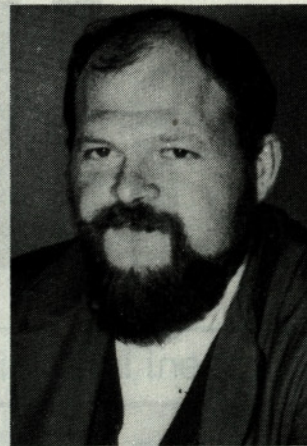
Jože TURNŠEK, dipl. oec. – direktor EMO – Inte

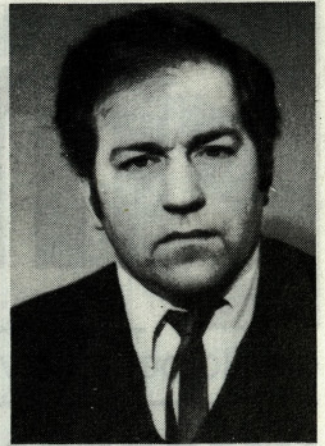
Franc VRABIČ, dipl. ing. strojništva – direktor EMO – Vzdrževanje

Jože JOŠT, dipl. ing. kemije – direktor EMO – Kemija

Branko VERDEV, ing. strojništva – direktor EMO – Zastopstvo in servis

Alojz HREN, ing. strojništva – direktor EMO – Transportna in komunalna oprema

SPREJETI AKTI O USTANOVITVI DRUŽB IN IMENOVANI DIREKTORJI

Delavski svet podjetja je na svoji 8. redni seji 6. septembra 1990 sprejel akte o ustanovitvi naslednjih družb z omejeno odgovornostjo:

EMO – Inte, podjetje za intelektualne storitve, d. o. o.,
EMO – Vzdrževanje, proizvodno podjetje, d. o. o.,
EMO – Kemija, proizvodno podjetje, d. o. o.,
EMO – Zastopstvo in servis, proizvodno podjetje, d. o. o.,
EMO – Posoda, proizvodno podjetje, d. o. o.,

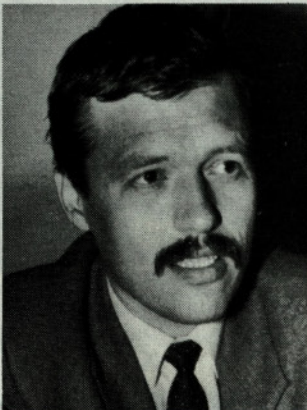
EMO – Transportna in komunalna oprema, proizvodno podjetje, d. o. o.,

EMO – Hišna energetika, proizvodno podjetje, d. o. o.,
EMO – Orodja in naprave, proizvodno podjetje, d. o. o.,
EMO – Energetska oprema, proizvodno podjetje, d. o. o.,
EMO – Elektronsko računski center, proizvodno podjetje, d. o. o.,

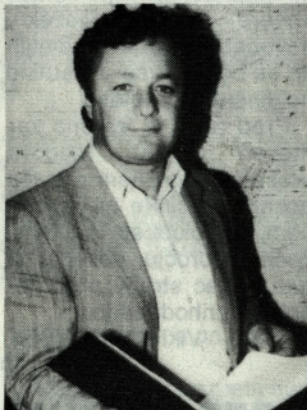
V zvezi s sprejetimi akti so bili imenovani tudi direktorji podjetij oziroma družb.

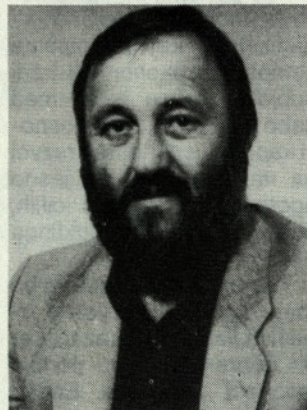
Ivan PRISTOVŠEK, dipl. ing. strojništva – direktor EMO – Posoda

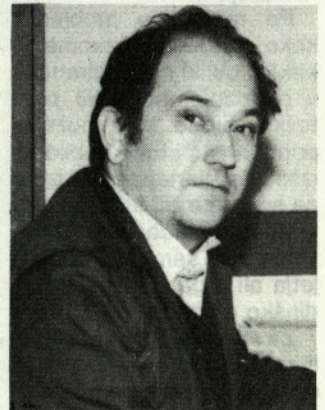
Branko CIRMAN, dipl. ing. strojništva – direktor EMO – Hišna energetika

Stanko STEPIŠNIK, dipl. ing. strojništva – direktor EMO – Orodja in naprave

Anton KREBS, dipl. ing. organizacije – direktor EMO – Energetska oprema

Ferdinand LUPŠE, dipl. ing. – direktor EMO – Elektronsko računski center

PO DELOVNEM ČASU NA ČELU, PO PRODUKTIVNOSTI PA NA REPU

V Jugoslaviji opravi letno vsak zaposleni 2.184 delovnih ur, takoj za nami pa so Japonci, ki prebijejo na delu 2.173 ur letno. Ti podatki se seveda nanašajo na delovni čas v formalno pravnem smislu.

Tu pa se podobnost z razvito Japonsko tudi neha.

Kajti, kot so strokovnjaki že pred časom ugotovili, pri nas dejansko delamo vsega 3,2 ure dnevno oziroma okrog tisoč ur letno, medtem ko delajo Japonci učinkovito prav toliko ur, kolikor znaša njihov delovni čas.

Tudi v drugih državah je število dejansko opravljenih

ur približno enako delovnemu času. Takoj za Japonci so namreč po dolžini delovnega časa v enem letu ZDA s 1.890 urami, nato Švica s 1.874 urami in Švedska s 1.808 urami. To so obenem industrijsko najbolj razvite dežele sveta.

V zadnjem času je opaziti, da nameravajo nekatere države precej skrajšati delovni čas, zlasti Avstrija, Danska

in Norveška. Če upoštevamo vse našete države, delajo delavci v Veliki Britaniji samo 1.771 ur letno, Italijani 1.760 ur in Avstriji 1.711 ur letno, medtem ko je najkrajši delovni čas na Danskem 1.699 ur in v Zvezni republiki Nemčiji 1.668 ur letno.

Gledano splošno, delajo v azijskih deželah precej več kot v evropskih, seveda le po dolžini delovnega časa,

medtem ko po produktivnosti in organizaciji dela prednjačijo Japonci in Nemci. Kaj pa mi? Po prvem merilu smo na čelu liste, toda po drugem, to je produktivnosti dela, smo na repu tabele. Zaostajamo pet do sedemkrat za najrazvitejšimi državami na svetu in lahko si le želimo, da bi s sedanji reformami dejansko pričeli loviti korak z njimi.

PERSPEKTIVA IN NADALJEVANJE SANACIJE EMA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dokapitalizacija podjetja v višini 10 mio DEM s strani republiške agencije, omogoča tudi nov razvojni cikel podjetja (elaborati so pripravljene) in humanejši ter zakonit način čiščenja podjetja, saj je povprečna starost zaposlenega 44 let, velik del je ljudi z omejeno delovno sposobnostjo, kar se tudi kaže v veliki odsotnosti iz dela (bolniške so do 18 %).

Perspektiva za EMO ni slaba, je pa v teh zaostrenih razmerah, ko dobri postajajo slabi, položaj EMA zelo ranljiv, ko ga lahko odnos banke, oblasti in sindikata pahnejo v vrtnec nekontroliranega stečaja. Zato je potrebna v tej fazi sanacije velika mera odločnosti, spretnosti in modrosti.

Razmisli

– Česa Marx ni nikoli rekel? »Na določeni stopnji proizvodnih odnosov mora biti ljudstvo malo tudi – lačno«.

– Reorganizacija? Ah, ja. Vse enako – samo malo slabše.

– Resnica škoduje, znanje mora biti nadzorovano in dozirano. Vse, kar dreza v oblast je protioblastno. Kaj je protioblastno – določi oblast. To je vse kar ni po njeni volji in vse kar to oblast ogroža.

– Vsaka prisotnost razmišljajočih je stalni vir skrbi in težav oblastnikov.

Stanje v industriji ne dopušča drugega kot padec proizvodnje

Analitiki Narodne banke Slovenije o napačni gospodarski politiki – Rast napačne proizvodnje

Zmanjševanje proizvodnje je zdaj eden najbolj trdih gospodarskih orehov. Analitiki Narodne banke Slovenije so ugotovili, da se je proizvodnja v naši državi zmanjševala že vse drugo polletje leta 1989, čeprav so se medletni indeksi industrijske proizvodnje iz rasti v padanje spremenili šele v prehodu v leto 1990.

Od junija do decembra lani se je proizvodnja v Jugoslaviji zmanjševala, preračunano, povprečno 9 odstotkov na leto, tako da je bila decembra za 5 odstotkov manjša kot junija. Decembra se je to padanje zelo povečalo, saj je doseglo rekordno hitrost v zadnjih štirideset letih – 20 odstotkov na leto.

Proizvodnja je v naši državi sredi leta 1989 začela zmanjševati (glej grafikon), čeprav se ekonomska politika ni spremenila; v vseh bistvenih sestavinah je bila v tem času enaka kot leto prej, ko je ZIS proizvodnjo spodbujal z ekspanzivno denarno politiko, odpiranjem deviznega trga in uvoza, sproščanjem cen in plač. Analitiki Narodne banke Slovenije, pravijo, da rast proizvodnje sicer lahko zaudšijo visoke stopnje inflacije, vendar je z njimi težko razložiti tako izrazit prelom in kasnejše naglo upadanje proizvodnje v drugi polovici 1989. leta, kajti skoraj identičen padec proizvodnje v prejšnjem ciklu ni bil v nobeni zvezi z inflacijo.

Stanje v jugoslovanski industriji je že vsaj od leta 1986 takšno, da ne dopušča drugega kot padanje proizvodnje; rasti prek neke določene ravni je vedno sledil ponoven padec. Analitiki Narodne banke Slovenije menijo, da so se jugoslovanske vlade v 80 letih odzivale na splošno neravnovesje in krizo z najbolj napačno politiko: naslanjale so se na zatečeno proizvodno strukturo in od nje še naprej zahtevale rast proizvodnje. Zaradi tega so morale nasilno prikrojiti cene, stroške in dohodeke. Rezultat te politike pa je bila rast napačne proizvodnje, povečeval se je zunanji primanjkljaj, polnila so se skladišča namesto trgovin, ali pa (v zadnjem času) te proizvodnje ni bilo več mogoče plačati. Naši gospodarstveniki so tako pretežni del rasti proizvodnje v 80 letih dosegli s sredstvi, ki so neravnovesje v gospodarstvu ohranjala ali ga celo krepila, njegovo neizbežno posledico (propad stare in nasilno vzdrževane proizvodne strukture) pa so tako

le odlagala na kasnejši rok, pravijo analitiki Narodne banke Slovenije.

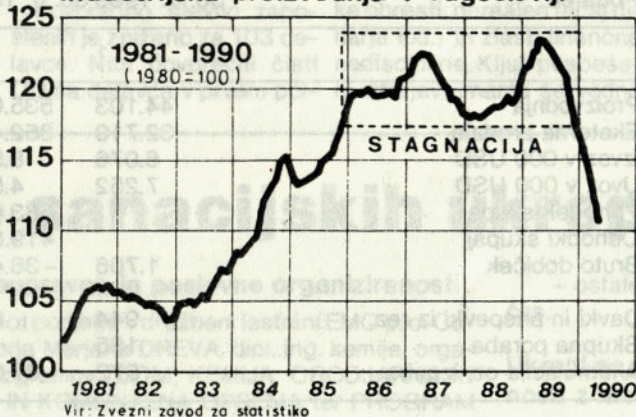
Markovičev protiinflacijski program iz decembra 1989 zato ni povzročil zmanjševanja proizvodnje v letošnjem letu, temveč se je Markovič odrekel še enega katastrofalnega poskusa, da bi izsilil rast proizvodnje, ki že dolgo ni več možna. Kljub temu je zvezna vlada uporabila nekaj ukrepov (zanje meni, da so potrebni), ki so očitno vsaj sporni.

Jugoslovansko gospodarstvo je zdaj v stanju, ko je padanje proizvodnje neizbežno, ker hkrati razpada star, etastični proizvodni

sistem. To padanje bo povsem neodvisno od letošnje gospodarske politike.

To proizvodnjo, ki jo imamo, je mogoče pognati navzgor le z novim zunanjim zadolževanjem, novo inflacijo in novo vsakovrstno intervencijo države. Dejanski problemi, ki jih je treba rešiti, da bi proizvodnja spet začela realno naraščati, so druge: v kontroli in obvladovanju procesa razpadanja, da rušilni učinki ne postanejo neznosni, in v vodenju procesa nastajanja nove proizvodnje, ki mora nadomeščati staro, so ugotovili analitiki Narodne banke Slovenije.

Industrijska proizvodnja v Jugoslaviji

Vir: Zvezni zavod za statistiko

V EMO SMO ZA NAPREDEK

Kljub kriznim časom, ki jih prestajamo v EMO, lahko z zadovoljstvom ugotovimo, da smo pripravljeni inovirati, da se trudimo izboljšati obstoječe stanje in da se ne zadovoljujemo s stari. Iz preglednice množične inventivne dejavnosti za leto 1989 je razvidno, da je EMO v Celju na vrhu.

Vseh novosti seveda nismo registrirali, tiste ki pa so bile, nas lahko samo vzpodbujajo in silijo k boljšim rezultatom.

Inovatorji so s 86 predlogi ustvarili dohodek v višini 5.290,947 din (kar je veliko in malo) glede na število zaposlenih.

INOVACIJSKI DOHODEK IN POSEBNA NADOMESTILA INOVATORJEM V CELJU ZA 1989 LETO

Tek. št.	PODJETJE	IZRAČUNAN	OCENJEN	SKUPAJ	POSEBNO NADOMESTILO	V %
1.	EMO CELJE	5.080.534,00	210.413,00	5.290.947,00	103.568,00	1,95
2.	KOMUNALA CELJE	2.834.025,00	-	2.834.025,00	88.478,90	3,12
3.	CINKARNA	2.605.929,65	-	2.605.929,65	52.666,86	2,02
4.	METKA	-	2.200.000,00	2.200.000,00	883,00	0,04
5.	ŽELEZARNA ŠTORE	2.122.913,00	-	2.122.913,00	101.766,00	4,79
6.	AERO CELJE	815.408,40	-	815.408,40	34.072,50	4,18
7.	KOVINOTEHNA	312.104,00	73.590,00	485.694,00	39.325,00	8,10
8.	LIBELA	366.602,00	-	366.602,00	11.473,90	3,13
9.	GIP-INGRAD CELJE	326.454,00	-	326.454,00	26.939,80	8,25
10.	MLINSKO PRED. POD.	120.350,00	1.839,00	122.189,00	2.659,00	2,18
11.	KLIMA-PE-IP CELJE	80.910,90	-	80.910,90	3.489,40	4,31
12.	PTT CELJE	34.623,50	-	34.623,50	6.277,10	18,13
13.	GRADIS CELJE	5.449,00	25.000,00	30.449,00	7.810,60	25,65
SKUPAJ:		14.805.303,45	2.510.842,00	17.316.145,45	479.410,06	2,77

UVEDBA IN POTEK DISCIPLINSKEGA POSTOPKA

Disciplinski postopek se začne z vložitvijo pisne zahteve za uvedbo disciplinskega postopka. **Vodja poslovne enote oz. vodja službe** mora takoj, najkasneje pa v roku 15 dni od dneva, ko je zvedel za dejanje in storilca, ali ko prejme pisno pobudo za uvedbo disciplinskega postopka, vložiti pisno zahtevo za uvedbo disciplinskega postopka zoper delavca. Le-ta se obvezno vroči tudi delavcu. Temu sledi izvedba predhodnega postopka, katerega izvede strokovni delavec disciplinskih organov, bodisi po lastni odločitvi, bodisi na zahtevo disciplinskih organov. V tem postopku se opravi dejanje zaslišanega delavca, kateri je poklican na odgovornost, zaslišanja prič, postavitve in zaslišanja izvedenca ter izbiranja potrebnih listin. Po izvedenem predhodnem postopku sledi razpis javne obravnave, na katero je potrebno vabiti: delavca, ki je poklican na odgovornost, njegovega zagovornika, predstavnika sindikata, priče in izvedence ter tisti organ, ki je zahteval uvedbo disciplinskega postopka. Disciplinski organ ne more pričeti z javno obravnavo pred potekom roka 8 dni od dneva določitve obravnave. O odgovornosti delavca odloči disciplinski organ in sicer v. d. direktor podjetja oz. le-ta je svoje pooblastilo prenesel trajno in v celoti na delavce s posebnimi pooblastili in to direktorje programov ter v. d. pomočnika direktorja podjetja za kadre, organizacijo in poslovno informatiko.

Direktorji oz. v. d. direktorja programov in v. d. pomočnik direktorja podjetja za kadre, organizacijo in poslovno informatiko odločajo o disciplinski odgovornosti delavca za storjeno lažjo oz. hujšo kršitev dolžnosti in delovnih obveznosti, za katere se lahko izreče ukrep javni opomin in denarna kazen.

O disciplinski odgovornosti delavca za storjeno hujšo kršitev dolžnosti in delovne obveznosti, za katero se izreče ukrep prenehanje delovnega razmerja pa odloča in izreče ukrep disciplinska komisija.

Delavec, ki je bil poklican na odgovornost in organ, ki je zahteval uvedbo disciplinskega postopka lahko zoper sklep disciplinskega organa vložita ugovor in to najkasneje v roku 8 dni po prejemu pisnega odpravka sklepa na delavski svet. Delavski svet mora o ugovoru delavca zoper sklep disciplinskega organa odločiti najkasneje v roku 30 dni.

Sodno varstvo pa se lahko zahteva samo zoper dokončno odločitev, ki jo je sprejel delavski svet. Če gre za dokončno odločitev delavskega sveta, se lahko sodno varstvo uveljavlja v roku 15 dni od vročitve sklepa delavskega sveta, če pa gre za molk delavskega sveta, potem se lahko sodno varstvo uveljavlja v 15 dneh po poteku 30 dnevnega roka.

Ob posluhu vodstva za stalno inoviranje imamo vse možnosti za čim širše vključevanje vseh delavcev v ta proces. Pripravljamo nov pravilnik, ki bo iz dosedanjih 1,95 % nadomestil avtorjem omogočil 4 – 5 % nadomestilo od gospodarske koristi predlogov.

Tabela uspešnosti na področju inovacij v Celju za leto 1989 izgleda takole:

POROČILO O POLLETNEM POSLOVANJU PODJETJA

Kako smo gospodarili

V poslovnem poročilu podjetja se kažejo značilnosti poslovanja v preteklih mesecih.

Izmed zunanjih dejavnikov bi ocenili inflacijo, ki se je sicer v drugem kvartalu 1990 umirila, za prvo polletje znaša 73,8 %, zamrznjen tečaj DM, padanje kupne moči, uvoz izdelkov široke potrošnje, izredno visoke marže v trgovini, splošna finančna nedisciplinarnost in nizka investicijska dejavnost. Med notranjimi dejavniki pa so: nepokrita izguba iz leta 1989 v znesku 37 mio din, tehnološka zastarelost opreme in nekaterih programov, neustrezna organiziranost podjetja, ki ne pogojuje rezultatske naravnosti vodstvenih struktur. Navedeni pogoji poslovanja so vzrok izgube, ki je nastala v drugem kvartalu in je tako izničila pozitivne premike v prvih treh mesecih.

Analiza poslovanja na ravni podjetja

PROIZVODNJA – Plan proizvodnje je bil fizično dosežen 86 %. Nedoseganje plana je izrazito v programu DOM in programu KEMIJA. Navedena odstopanja od zastavljenih planov so posledica prilagajanja proizvodnje prodajnim možnostim, v programu KEMIJA pa je proizvodnja zmanjšana (za polovičen obseg) tudi zaradi ekoloških problemov. Nedoseganje planov se odraža v padcu produktivnosti, ki je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta padla za 5 % in v zmanjšanju števila proizvodnih ur. Zaradi zmanjšanja obsega proizvodnje je bilo v drugem kvartalu približno 110 delavcev na »čakanju«. Na področju kakovosti izdelkov smo v prvem polletju dosegli bistvene pozitivne premike, ki so v precejšnji meri posledica stimulatивnejšega nagrajevanja kvalitete.

Na področju inovacijske dejavnosti je bilo prijavljenih 67 novih predlogov, gospodarske koristi za 2,4 mio din ter izplačano inovatorjem 103 tisoč din.

Investicijska dejavnost je bila usmerjena predvsem v pridobitev vseh potrebnih dovoljenj za postavitev čistilne naprave, v tem obdobju pa je bila nabavljena oprema za 1,9 mio din.

– PRODAJO (eksterno) smo realizirali le 70 % na plan oz. ca. 8,4 mio DM mesečno. V prvem kvartalu je bilo to doseganje 9,8 mio DM v drugem kvartalu pa le 7 mio DM.

Doseganje planov prodaje se je iz meseca v mesec slabšalo. Glavni razlogi so: popolna recesija pri prodaji blaga široke potrošnje, potrošniki so blago kupovali v tujini zaradi visokih cen v trgovini, splošni padec kupne moči, zaradi finančne nedis-

cipline je bila prekinjena prodaja nesolventnim kupcem.

– IZVOZ – celoten smo uspeli povečati glede na enako obdobje v lanskem letu za 22 %, nismo pa realizirali planirano višino izvoza za 3 %, predvsem zaradi izpada kontejnerjev v Italijo, kjer je bil posel prekinjen po krivdi kupca; ta izpad smo delno nadomestili z izvozom v Avstrijo. Kljub temu, da je izvoz v primerjavi z domačim trgovom nezanimiv, se stanje izboljšuje. Uspeli smo doseči višje cene, izločili države oz. kupce z nizkimi cenami, koristili možnosti uvoza zaradi izvoza, v precejšnji meri pa večali izvoz tudi zaradi pokritja negativnega stanja (saldo) na kooperacijah.

V cilju pospeševanja pro-

daje smo pričeli v drugem kvartalu z različnimi akcijami v mesecu juliju pa z direktno prodajo »na domu« v mesecu avgustu pa s skla-

diščno prodajo. Pri obeh oblikah se kaže velik odziv, so pa v pripravi še druge akcije.

– UVOZ je realiziran le 69 % glede na plan in je bistveno nižji od lanskega zaradi omenjenega odpiranja akreditivov in zmanjšanja obsega proizvodnje.

– BILANCA USPEHA – Poslovni prihodki so v primerjavi s planom doseženi 74 %, od tega na domačem trgu 65 % in na tujem trgu 90 %.

Delež izvoza v poslovnih prihodkih predstavlja že 27 %, kar je posledica večanja izvoza zaradi izpada prodaje na domačem tržišču.

Odhodki so v primerjavi s planom doseženi 90 %, kar pomeni na dosežen nivo prodaje povečanje stroškov na enoto, kar skupaj z visokimi maržami v trgovini

(ki nadomeščajo izpad prodaje s povečanjem marž) onemogoča konkurenčnost naših proizvodov. V strukturi odhodkov predstavljajo največji strošek delež materiala, ki je 43 %, bruto osebni dohodki 25 %, stroški financiranja 9 %, izredni odhodki 9 % ter izguba 9 %.

Izkazana izguba je praktično na višini odhodkov financiranja; obrestne mere so glede na tekočo inflacijo previsoke, saj znašajo v banki do 50 %. V tem obdobju smo morali odpisati zapadlih terjatev po računih in obresti (po 60 dnevih) v znesku 37,3 mio din.

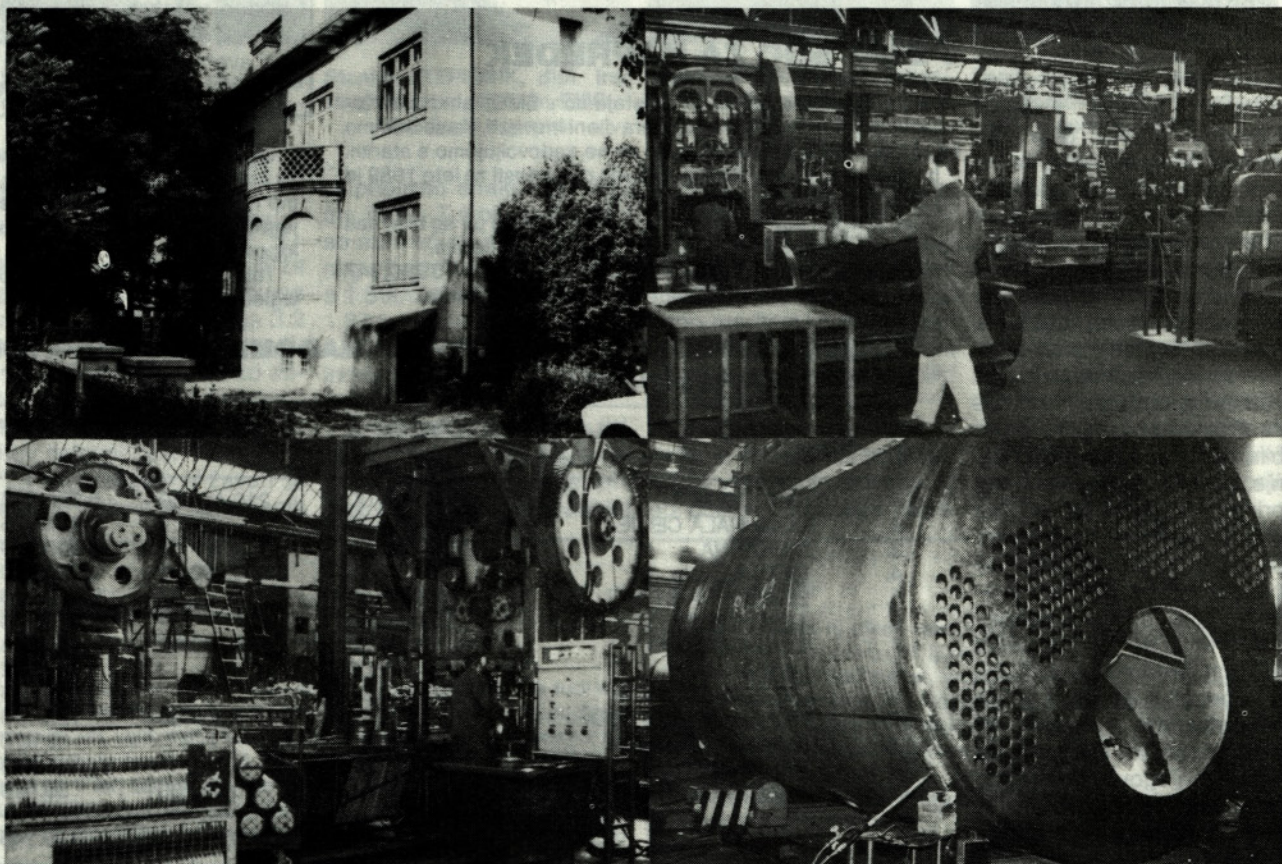
Vzroki za poslovanje z izgubo, ki je v celoti nastala v drugem kvartalu 1990 so predvsem:

1. Nedoseganje planov proizvodnje in prodaje za 161 mio din kot posledica: – padanja kupne moči na trgu široke in investicijske potrošnje,

POSLOVNI REZULTAT PODJETJA EMO CELJE

(v 000 din)

Podatek	30. 6. 1989	30. 6. 1990	Str. v %	Ind.
	1	2		
Proizvodnja	44.103	535.600		1214
Eksterna prodaja	32.710	352.477		1077
Izvoz v 000 USD	6.976	8.533		122
Uvoz v 000 USD	7.252	4.514		62
Prihodek skupaj		383.422	100	
Odhodki skupaj		419.855		
Bruto dobiček	1.706	-36.433v	odhod. 9 %	
Davki in prispevki iz rez.	944	601		
Skupna poraba	185	-		
Akumulacija oz. izguba	572	-37.034		

– nekonkurenčnost naših proizvodov v trgovini,
– proizvodnja se še vedno striktno ne prilagaja zahtevam tržišča,
– trganje blagovnih tokov zaradi slabe likvidnosti,
– tehnološka zastarelost opreme in programov.

1. **din prihranka mesečno samo na račun bruto OD).**

5. **Visoki odhodki financiranja.**

6. **Odpis zapadlih terjatev in obresti.**

7. **Prevelik razkorak med nabavno-prodajnimi plačilnimi pogoji.**

Ostali kazalniki poslovanja so neposreden odraz po-

letju znaša 3,5 tisoč din in je za ca. 25 % nižji od povprečja v gospodarstvu v republiki.

Zaradi zakonskih omejitev in slabega poslovanja smo že dalj časa primorani izplačevati OD na osnovi Zakona o zjamčenih OD.

– Nelikvidnost podjetja je, tako kot v celotnem gospodarstvu, največji problem, s katerim se srečujemo v letošnjem letu. V sedmih mesecih letošnjega leta smo imeli 98 dni blokiran žiro račun, kar je nedvomno izredno oteževalo tekoče poslovanje. Trgali so se nam blagovni tokovi, povečevalo se je nezaupanje pri poslovnih partnerjih, vse to nam je povečevalo stroške poslovanja. Večino naših aktivnosti smo morali preusmeriti v zagotavljanje golega preživetja, ne pa v potrebno smer organizacijske in razvojne sanacije. Nelikvidnost je predvsem posledica nepokrite izgube iz lanskega leta (37 mio din), ustvarjene tekoče izgube 37 mio), nedoseganje mesečnih planov prodaje, monetarne politike (visoke obresti, nerealen tečaj dinarja ipd.) in zlasti finančne nediscipline. Kljub pospešeni izterjavi imamo še vedno

110 mio din odprtih terjatev, od tega kar 88 mio zapadlih.

Povprečni dnevni gotovinski prilivi znašajo le ca. 700 tisoč din, kar ne zadošča za nujna gotovinska plačila (OD, uvoz, carina, energija, zavarovanja, ipd.). Tako je prihajalo do zamika izplačila osebnih dohodkov in nezadovoljstva zaposlenih delavcev.

Na koncu ugotavljamo, da smo kljub relativno uspešnemu poslovanju v prvem kvartalu izničili dosežene rezultate, saj so ustvarili izgubo v višini 37 mio din, ker nismo realizirali:

- plan prodaje (doseganje real. v II. kv. 7 mio DEM, v prvem kvartalu 9,8 mio DEM oz. za 19 % manj),
- plana proizvodnje, saj je izvršitev nižja za 30 % v primerjavi z doseganjem v prvem kvartalu,
- zniževali produktivnost

in slabše koristili delovni čas,

– prepočasno uvajali nove proizvode v proizvodnjo.

Realizirali pa smo:

- povečevali izvoz,
- izboljšali kakovost naših izdelkov,
- fizično zmanjšali nivo gotovih izdelkov,
- zmanjšali število zaposlenih, samo v II. kvartalu za 133, v polletju pa za 162,
- obdržali delež lastnih virov poslovnih sredstev,
- oblikovali revalorizacijske rezerve v višini 66,5 mio din.

Ker sta mesec julij in avgust za nas nesezonska, bodo potrebni maksimalni napor v zadnjih mesecih, da bomo nadoknadili izpad realizacije in končali poslovno leto pozitivno. Zato smo sprejeli še dodatne sanacijske ukrepe za program DOM in program energetske opreme.

ZAPOSLENOST

a) Stanje zaposlenih

30. 6. 89	31. 12. 89	30. 6. 90
2758	2807	2645

b) Fluktuacija

Stanje zaposlenih	
31. 12. 89	2807
Prišli I-VI 90	65
Odšli I-VI 90	227
Stanje zaposlenih	
30. 6. 1990	2645

c) Povprečno število zaposlenih 2749

da, zaradi krčenja obsega proizvodnje, slabe izkoriščenosti kapacitet.

3. **Prepočasno uvajanje novih izdelkov in dizajnov v proizvodnjo.**

4. **Preveč proizvodnih in režijskih delavcev na obstoječi nivo prodaje. (Če bi zmanjšali število zaposlenih za 700, pomeni to 5 mio**

slovanja v prvem polletju. Kazalec finančne zanesljivosti je v rahlem povečanju, medtem ko sta kazalnik splošne likvidnosti in stopnja kreditne sposobnosti v upadanju.

Povprečno število zaposlenih je znižano za 103 delavce. Naš povprečni čisti OD na delavca v prvem pol-

letju znaša 3,5 tisoč din in je za ca. 25 % nižji od povprečja v gospodarstvu v republiki. Zaradi zakonskih omejitev in slabega poslovanja smo že dalj časa primorani izplačevati OD na osnovi Zakona o zjamčenih OD. Nelikvidnost podjetja je, tako kot v celotnem gospodarstvu, največji problem, s katerim se srečujemo v letošnjem letu. V sedmih mesecih letošnjega leta smo imeli 98 dni blokiran žiro račun, kar je nedvomno izredno oteževalo tekoče poslovanje. Trgali so se nam blagovni tokovi, povečevalo se je nezaupanje pri poslovnih partnerjih, vse to nam je povečevalo stroške poslovanja. Večino naših aktivnosti smo morali preusmeriti v zagotavljanje golega preživetja, ne pa v potrebno smer organizacijske in razvojne sanacije. Nelikvidnost je predvsem posledica nepokrite izgube iz lanskega leta (37 mio din), ustvarjene tekoče izgube 37 mio), nedoseganje mesečnih planov prodaje, monetarne politike (visoke obresti, nerealen tečaj dinarja ipd.) in zlasti finančne nediscipline. Kljub pospešeni izterjavi imamo še vedno

PROIZVESTI – PRODATI
– ZASLUŽITI
DOSEZIMO TA CILJ SKUPAJ!

Izvajanje sanacijskih ukrepov

Ukrepi na področju samoupravne in poslovne organiziranosti

– Leto 1990 začinjamo kot podjetje v družbeni lastnici EMO p. o. Celje pod vodstvom v. d. direktorja Marjana DREVA, dipl. ing. kemije, organizirani v pet proizvodnih programov (DOM, KEMIJA, ORODJARNA IN NAPRAVE, TRANSPORTNA IN KOMUNALNA OPREMA ter PROGRAM ENERGETSKE OPREME) in štiri poslovna področja: Marketing, Razvojno tehnično področje, Ekonomika in Področje za kadre, organizacijo in informatiko.

– Volitve v nove samoupravne organe so opravljene v aprilu. Organ upravljanja je centralni delavski svet s 25 člani, imenovan je tudi izvršni odbor, disciplinska komisija, komisija za delovna razmerja, komisija za stanovanjske zadeve in družbeni standard.

– Mezo in mikroorganizacija z razvidom del in nalog para statutar-nim spremembam.

– V juniju je opravljeno imenovanje v. d. direktorja Marjana DREVA za dobo še šestih mesecev.

– Opredelitev dohodkovnih oz. podjetniških odnosov znotraj podjetja se planira za III. kvartal.

– V Programu dom in Energetski opremi se izvaja intenzivna sanacija.

Ukrepi na področju organizacijske kulture

Strukturne spremembe v podjetju spremljajo spremembe v vrednostnem sistemu po sugestijah iz ocene obstoječe organizacijske kulture EMO (ZOP). Poudarek je na osebni iniciativi ključnih strokovnih kadrov in podjetniški naravnosti ter osebni odgovornosti. V okviru podjetniške usmerjenosti, se izvaja tržna akcija ponudbe naših izdelkov v vsako gospodinjstvo (intenzivni stik s potrošniki). Posebno pozornost posvečamo informiranosti, da bodo lansirane vrednote tudi vzete za svoje (informativno vodstva, informativno sindikata, interno glasilo Emajlirec, zbori sindikata).

Ukrepi na področju pridobivanja kadrov

V prvih dveh kvartalih smo zaposlili 62 delavcev:

– 35 se jih je vrnilo iz JA,

– 5 je strokovnjakov VI. do VII. stopnje,

– ostale smo zaposlili v Programu dom, PE emajlirnica za določen čas.

Ukrepi na področju zmanjševanja fluktuacije in krepitev pripadnosti z motivacijo

V prvem polletju se je na novo zaposlilo 5 strokovnjakov. V primerjavi s preteklim obdobjem se fluktuacija umirja. Razlogi so zmanjšano kadrovanje v okoliških podjetjih in naša prizadevanja v izvajanju ugotavljanja delovne uspešnosti – osebne ocenjevanja (vzpodbujanje iniciative – odgovornosti), izvajanje napredovanja in pospešeno usmerjanje v strokovno izpopolnjevanje kadrov.

V prvi polovici smo dogradili sistem stimuliranja delovne uspešnosti z enotnimi kriteriji na nivoju podjetja, katerih vplivnost se je povečala v razponu 20 %.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Izvajanje sanacijskih ukrepov

(Nadaljevanje s 5. strani)

Ukrepi na področju izobraževanja

Izobraževanje strokovnega kadra

V prvem polletju se je intenzivneje izvajal že v letu 1990 izdelan program izpopolnjevanja tehnično tehnoloških kadrov s pomočjo strokovnjakov Tehniške fakultete Maribor. V posamezne vsebine izobraževanja je bilo vključenih 40–60 strokovnih delavcev EMO.

V začetku leta je bil osvojen tudi program strokovnega izpopolnjevanja vodilnih delavcev, ki se izvaja po terminskem planu. Poseben poudarek pri izpopolnjevanju strokovnega in vodilnega kadra je v tem letu na jezikovnem področju, in sicer z intenzivnimi in drugimi oblikami tečajev.

Splošno izobraževanje na področju proizvodnje

Izobraževanje za proizvodnjo je potekalo v sklopu letnega rednega plana izobraževanja in kot proces preusposabljanja presežnih delavcev. Prevladovale so oblike internih tečajev za upravljanje kemijskih strojev in naprav, za luženje in pocinkanje, upravljanje viličarja in žerjava, varjenje v serijski proizvodnji ter obdelava pločevine z vlaganjem in rezanjem.

Ukrepi na področju aktiviranja notranjih rezerv, kadrovske mobilnosti in fleksibilnosti.

– Na osnovi projekta z RCC je bila v letu 1990 že izločena dejavnost čiščenja prostorov s prezaposlitvijo osmih delavk v podjetje LESK. V pripravi je še izločitev vrtnarske dejavnosti. Poleg tega je v ustanavljanju mešano trgovsko podjetje EMOENKA, d. o. o.

– Na osnovi projekta reševanja tehnoloških viškov je bila opravljena analiza na nivoju podjetja, ki je izpostavila 96 neustrezno zaposlenih delavcev, katere kontinuirano razporejamo na ustrezna dela.

– V mesecu marcu so se prvič pojavili večji viški delavcev zaradi ekonomskih težav, katere smo začasno razporejali v druge programe in jih interno usposabljali (do konca leta je predvideno število 168 delavcev). Prav tako smo sklenili Samoupravni sporazum s podjetjem ALPOS, AU-REA, KRESNIČKA o začasni zaposlitvi naših delavcev pri njih.

V drugem kvartalu smo bili primorani poslati delavce tudi na čakanje na domu z 80 % nadomestilom OD. Število le-teh se iz meseca v mesec spreminja (povprečno 100 na mesec), ker jih po potrebi kličemo nazaj na delo.

Zmanjšanje zaposlenosti

Do konca junija se je upokojilo 82 delavcev, od tega 20 redne upokojitve, 48 predčasne, 4 starostne, 6 invalidske in 4 delavci so umrli. Čista fluktuacija znaša 112 delavcev, 30 delavcev je odšlo v JA.

Skupaj s prihodi – odhodi smo uspeli število zaposlenih v polletju zmanjšati za 162 delavcev.

Stanje zaposlenih 30. 6. 1990 je 2645 delavcev.

Ukrepi na področju informatike

Na področju informatike smo nadaljevali s tekočim razvijanjem poslovnih in tehničnih aplikacij ter s samim vzdrževanjem informacijskega sistema.

Najpomembnejši projekt na področju tehnične informatike je bil izpeljan na relaciji ERC – Orodjarna, kjer smo s pomočjo grafične postaje in ostale opreme indirektno krmilili CNC stroj v orodjarni.

Prva zelo zahtevna naloga je dala željene rezultate tudi v praksi.

UKREPI NA PODROČJU MARKETINGA

– Proizvodno-prodajne programe smo delno selekcionirali (predvsem pri posodi)

– Spremljanje in obvladovanje zaloga gotovih izdelkov je stalna naloga, potrebno pa bo še bolj prilagajati oskrbo trenutno zmanjšanemu obsegu poslovanja.

– Strategija izvoza in možnosti vključevanja v nekatere večje poslovne sisteme je bila izvedena relativno zelo uspešno, saj imamo višji nivo izvoznih cen, zaradi česar se nam je fizično zmanjšal izvoz, vrednostno pa smo pri konvertibilnem izvozu ostali skoraj na isti ravni.

– Prodajne in plačilne pogoje smo prilagali spremembam na trgu in pozitivni zakonodaji, vendar pa je praksa drugačna. Prešli smo iz maloprodajnih cen na proizvajalčeve, s čimer se je okoristila trgovina, ki je namesto prejšnjih 24–28 % rabata skupno, sedaj na naše cene pribila 24 + 40 % marže, s čimer je trenutno naše blago v prodajalnah res predrago glede na kupno moč brebivalstva. Rešitev tega problema vidimo predvsem v organizaciji alternativnih načinov prodaje kot so lastna prodajna mreža, privatne trgovine, sindikalna prodaja in podobno, saj je nujno potrebno ustvariti konkurenco našim trgovskim podjetjem oziroma organizacijam.

– Selekcionirali smo dobavitelje, predvsem kupce glede na kriterijih poravnave zapadle obveznosti, saj je nelikvidnost trenutno največji problem, izterjava dolga pa ena izmed najpomembnejših nalog.

– Naročanje surovin iz uvoza in domačega trga je otežkočeno zaradi nelikvidnosti, situacijo rešujemo s kompenzacijami in preko kooperacij s tujino.

– Realizirano je bilo vrsto operativnih ukrepov v cilju znižanja stroškov, naštejemo jih nekaj:

– znižanje domačih nabavnih cen,

– zmanjšanje porabe materiala v proizvodnji (5 %),

– poenostavitev ažuriranja tehnoloških postopkov.

– S programom energetske opreme smo se v letošnjem letu aktivno vključili v izvoz tako na zapadno kot na vzhodno tržišče in beležimo že lepe rezultate.

UKREPI NA PODROČJU TEHNIKE

– Pospešeno angažiranje delavcev razvojne službe v delu tehnoloških teamov s ciljem, da se čimhitreje spravijo v življenje izdelki, ki so se do sedaj že več let uvajali v proizvodnjo in osvojilo izdelki predvideni v sanacijskem programu.

– Aktivnosti so pospešene na vseh programih, omenimo samo nekatere:

– osvajanje super težke posode, emajliranega ekonoma, ekskluzivne posode SAVNIK, posode za mikrovalne pečice, kombiniran bojler, pretočni izmenjevalnik, furgon za kruh, hladilni kontejner, aplikacije kotalnega prekucnika ter strmoramenska kolesa.

– V okviru podjetja smo izdelali kriterije za ugotavljanje stimulacije in nagrajevanja delavcev v službi poslovnih enot. S stimulacijami pri kakovosti smo dosegli zmanjšanje slabo proizvedenih izdelkov. V pripravi imamo aktivnosti za EVROPO 92.

– Pripravljeno je bilo pet študij za nove naložbe, ki se lahko v kratkem preuredijo v investicijske programe.

– Pristopili smo k vsem aktivnostim v zvezi s postavitvijo čistilne naprave za frite. Pripravljen je tudi terminski plan izgradnje ter podpisane vse pogodbe za izvajanje posameznih del.

– Ekološka služba je bila aktivno vključena v reševanje ekološke problematike frit, prav tako pa tudi ekološke sanacije EMO v obliki izdelave raznih pravilnikov ter pri izvajanju raznih zahtev inšpekcijskih organov.

UKREPI NA PODROČJU EKONOMIKE

Izvajanje sanacijskih ukrepov notranje in eksterne narave za naše področje, je tudi v letošnjem letu potekalo z različno uspešnostjo. Tako smo:

– zagotavljali sprotno informiranost kolektiva in okolja o tekoči problematiki poslovanja preko utečenih načinov obveščanja;

– rast BOD usklajevali z veljavno zakonodajo in rezultati poslovanja, vendar nismo uspeli znižati zaostajanja za povprečjem v gospodarstvu republike. To je seveda povzročalo nezadovoljstvo zaposlenih, še posebej ob ugotavljanju presežkov zaposlenih glede na obstoječi obseg poslovanja;

– na področju izterjave neplačanih terjatev dosegli nekatere pozitivne premike, vendar zaradi neustrezne strokovne zasedbe in povečanega obsega dela v finančni službi (saldakonti) z izterjavo še vedno nismo zadovoljni;

– dodatno, mimo zastavljenih sanacijskih ukrepov, razpisali v začetku letošnjega leta 13 mesečno posojilo in od 966 posojilodajalcev (delavci EMA, upokojenci, zunanji), zbrali 520 tisoč dinarjev. V mesecu maju smo tudi odprodali del trgovine, ki smo jo dajali v najem;

– konec lanskega leta uspeli, s pomočjo banke in občine, odprodati del stanovanj občini za 95,3 mio din ter z izkupičkom znižali našo zadolženost, dohodkovni efekti (obresti), pa učinkujejo šele v letošnjem letu;

– s pomočjo Sklada skupnih rezerv gospodarstva R Slovenije, vsaj delno, to je v višini 3,5 mio din, pokrili izgubo iz leta 1989 s kvalitetnimi, nepovratnimi sredstvi;

– bili v prvem polletju zadovoljivo kreditirani s strani naše poslovne banke, čeprav je bila stalno prisotna stroga kontrola tekočih rezultatov poslovanja. Odnosi z banko so se zaostriili v mesecu juliju, ko je pričela banka zniževati obliko naše zadolžitve in to v obdobju nesezone in padca potrošnje v celotnem gospodarstvu.

Dolgoročni ukrepi v smeri povečanja trajnih virov poslovnih sredstev, na osnovi tesnejšega povezovanja s poslovnimi partnerji, še niso dali ustreznih rezultatov, predvsem zaradi negotove usode našega podjetja in nedorečenosti v zvezi s titularjem lastnine. V prihodnje bo potrebno še bolj postaviti nabavo v službo prodaje in s tem povečati obseg prodaje ter znižati odlive. Skratka, vsi naši naporji morajo biti usmerjeni v pocenitev poslovanja in znižanje zadolženosti. Pri tem mislimo na ustrežnejšo organizacijo podjetja v smeri ustanavljanja samostojnih podjetij, znižanje števila posrednikov (nabava, prodaja) skrajšanje proizvodnega ciklusa, znižanje števila zaposlenih itd.

V zaključni fazi je tudi zahtevke za kapitalizacijo naših dragih kratkoročnih virov (kreditov), ko naj bi s pomočjo izdaje obveznic (delnic) pridobili namenska sredstva republike, banke, naših poslovnih partnerjev in delavcev.

O POHVALI IN KRITIKI V PODJETJU

Tudi pohvaliti je treba znati

Zaškripa lahko že pri tako samoumevnih stvareh kot sta izrekanje pohvale in kritike.

Za pohvalo (skoraj) nihče noče izgubljeni časa in besed (kljub pozitivnim učinkom), kritike pa navadno nadrejeni nočejo izrekat zaradi strahu pred zamero, čeprav jo primerno izrečena kritika le redko povzroči.

Kritika, izkričana v jezi ali izrečena na način, ki poniža kritiziranega, pa seveda ne more imeti pozitivnih učinkov, saj rojeva le strah in (ali) upor.

Kako, kje, kdaj je primerno (potrebno) izreči pohvalo in kritiko si lahko preberete v tekstu, ki ga povzemamo iz povzetkov dela znanega Centra za usposabljanje vodilnih delavcev na Brdu pri Kranju:

POSTOPKI PRI IZRAŽANJU POHVALE

Večina ljudi rada sliši pohvalo. Zato je lažje izgovoriti pohvalo kot kritiko. Kljub temu naj bi upoštevali nekatere vidike, da bi pohvala delovala v smislu navedenih funkcij:

KDO?

Pohvala naj bi prišla od neposredno nadrejenega, ki pozna prispevek svojega sodelavca. Če prihaja pohvala »dobrodušno« od daleč zgoraj, je to v najboljšem primeru poteza, ki ne deluje zelo verodostojno in spodbudno.

KAJ?

Pohvalo zasluži željeno obnašanje osebe, ne pa oseba sama. Pri tem pa naj ne bi pohvalili le učinka, temveč tudi drugo željeno obnašanje (npr. kolegialnost), pa ne le vrhunske dosežke, temveč tudi zanesljive trajne prispevke.

KAKO?

Pohvalo zasluži željeno obnašanje osebe, ne pa oseba sama. Pri tem pa naj ne bi pohvalili le učinka, temveč tudi drugo željeno obnašanje (npr. kolegialnost), pa ne le v vrhunske dosežke, temveč tudi zanesljive trajne prispevke.

KJE?

Pohvalo naj bi praviloma izrazili med štirimi očmi, razen če gre za dosežke skupine. Pohvala posameznika pred skupino lahko deluje spodbudno za ostale, neprijetno in negativno pa na pohvaljenega.

KAKO?

Napačno je stališče: »Če ne rečem ničesar, je to že dovolj veliko priznanje.«

Priznanje mora biti izrecno; omeniti moramo konkretno tiste oblike obnašanja, ki jih ocenjujemo kot pozitivne. Pohvala mora biti v primerem obsegu in ustreznosti dogodku, ki ga hvalimo.

KDAJ?

Čim prej po obnašanju, ki ga želimo pohvaliti, ker je učinek tedaj največji, sodelavec pa se točno spomni, za katero konkretno obliko obnašanja je bil pohvaljen.

NATO?

Verbalno priznanje je dragoceno, kljub temu pa naj bi premislili, kako lahko sodelavca, ki vedno znova zasluži priznanje, še dodatno motiviramo z usmerjenimi ukrepi kot so napredovanje, možnosti za nadaljnje izobraževanje, bolj odgovorno dejavnost itd. Torej: slediti morajo dejanja!

POSTOPEK PRI KRITIKI:

Kritike ljudje večinoma ne slišijo radi. Torej so kritični razgovori težji kot pohvalni. Zato mora biti cilj razgovora jasen: sprememba obnašanja, degradacija, nadaljnje izobraževanje ali še kaj drugega? Poleg tega si moramo za kritičen razgovor vzeti čas, ko je razgovor možen na »enakopravnih« sedežih in v miru (navodila tajnici in telefonski centrali).

KDO?

Kritiko naj bi izrazil nadaljeni, ki točno pozna učinkovitost svojega sodelavca. Ni pravilno, da sami izgovarjamo le pohvalne besede, kritiko pa prepuščamo drugim.

KDAJ?

Kritizirali naj bi nezaželeno obnašanje in ne osebe same. Izhajati moramo iz dejstev in ne govoric. Pri tem naj ne bi omenjali karakterja, lastnosti sodelavca, temveč izključno dejavnosti, ki so bistvene za poklicno dejavnost. Razloge napačnega obnašanja moramo analizirati pred ocenjevanjem.

Ekološka sanacija in posodobitev proizvodnega procesa programa Kemija

Po obsežnih pripravah in nemalo zapletih pri pridobivanju potrebnih soglasij in dovoljenj smo v mesecu maju letos dobili lokacijsko dovoljenje za postavitve čistilne naprave za čiščenje dimnih plinov, ki nastajajo v proizvodnem procesu frit.

Začetek aktivnosti za posodobitev, razširitev in ekološko sanacijo proizvodnje frit sega v leto 1987. Izdelana je bila vsa potrebna dokumentacija in na podlagi mednarodnega razpisa izbran najugodnejši ponudnik čistilne naprave – firma LÜHR iz Zvezne republike Nemčije, ki je v lanskem letu napravo tudi v celoti dobavila. Od celotnega projekta v prvi fazi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev izvajamo samo ekološko sanacijo z delnimi posodobitvami brez količinskega povečanja proizvodnje.

Za izvajanje gradbenih del smo kot najugodnejšega ponudnika izbrali gradbeno podjetje INGRAD iz Celja, ki je v juliju že začelo, s pripravljalnimi deli. Izdelavo potrebne opreme za posodobitev tehnološkega procesa in montažo uvoženih komponent čistilne naprave je skupaj s svojimi subizvajalci prevzel program energetske opreme. Elektro dela izvajajo strokovnjaki vzdrževalne službe.

Trenutno potekajo dela po predvidenem terminskem planu.

Predračunska vrednost investicijskih del znaša slabih 20 milijonov dinarjev, v kar pa ni zajeta vrednost uvoženega dela čistilne naprave. Sem spadajo gradbena dela, izdelava in montaža toplotnih menjalnikov – rekuperatorjev za izkoriščanje odpadne toplote dimnih plinov pred vstopom v čistilno napravo in njihova povezava v zaključen sistem, recirkulacija hladilne vode in naprava za še dodatno izkoriščanje preostale toplote dimnih plinov za ogrevanje prostorov ali sanitarne vode bližnjih obratov.

Pomembno pri tem projektu je, da poleg reševanja ekološke problematike proizvodnega procesa kar v največji meri rešuje tudi ekonomske efekte proizvodnje. Vedeti je namreč potrebno, da bomo prihranili približno milijon kubičnih metrov zemeljskega plina oziroma 30 % na leto manj ob polni proizvodnji in okoli 120.000 m³ industrijske vode, ki jo bomo vračali v proces. Poleg tega bo bistveno znižan tudi nivo hru-

KJE?

Kritiko naj bi (razen če je namenjena skupini) izrazili med štirimi očmi. Prostorski pogoji morajo biti takšni, da omogočajo nemoten, miren razgovor.

KAKO?

Obnašanje, ki ga kritiziramo, naj bi konkretno analizirali v jasnem jeziku, ki ne pušča dvomov. Uvodni kontakt naj bo pozitiven in tudi pozneje naj ton ostane stvaren; ne sme postati oseben ali afektiran. Vsebina naj bo nedvoumna, vendar predstavljena v obzirni obliki. Po analizi vzrokov in oceni naj bi skupaj s sodelavcem izdelali željene drugačne oblike obnašanja, zato da sodelavec konkretno ve, kako naj dela od zdaj naprej.

KDAJ?

Čim bolj neposredno po obnašanju, ki ga želimo kritizirati, paziti pa moramo, da bo res nemoten pogovor na štiri oči, in da je morebitna jeza nadrejenega že splahnela.

NATO?

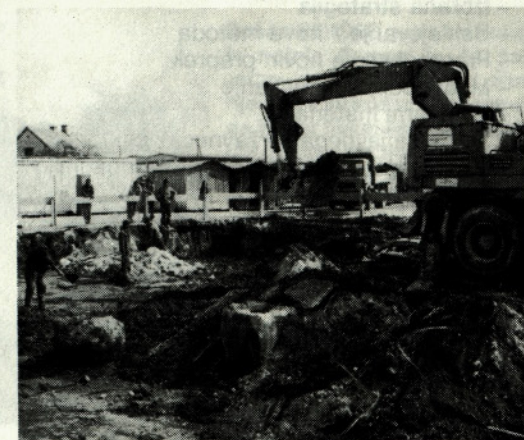
Kritični razgovor naj bi imel pozitiven zaključek: še naprej delamo skupaj, vendar od jutri naprej drugače. Ali smo bili uspešni, ugotovimo v razgovoru, ki mora slediti čim prej. Starega napačnega obnašanja naj ne bi stalno omenjali in oponašali.

pa, ki bo poslej v še sprejemljivih in dovoljenih mejah. V številkah znaša skupni letni prihranek po trenutnih cenah do 2.500.000,00 din, kar predstavlja občutno znižanje proizvodnih stroškov.

Proizvajalec čistilne naprave zagotavlja, da se bo vsebnost fluorov v dimnih plinih zmanjšala za 150 krat, prahu pa za približno desetkrat.

Zavedamo se, da predstavlja izgradnja čistilne naprave v tem trenutku za naše podjetje veliko finančno breme, vendar moramo vedeti, da brez tega že letos ni več možna nadaljna proizvodnja, ki že tako poteka količinsko okrnjena. Vendar pa vemo tudi, da je ta proizvod dohodkovno zelo uspešen in perspektiven in da bo lahko konkurenčen v bodoče na svetovnem in domačem trgu samo tisti proizvajalec, ki bo imel poleg kvalitete in konkurenčnih cen tudi ekološko neoporečno proizvodnjo v skladu z mednarodnimi predpisi.

Vodja investicijske službe
Zvone Markovič, dipl. ing.

GIP Ingrad iz Celja je v juliju že pričel s pripravljalnimi deli in če bo šlo vse po sreči, bo čistilna naprava zgrajena v predvidenem roku.

Evropska skupnost in Bela knjiga

V članku Evropska skupnost in Evropa 92 v 7.-8. številki Emajlirca smo že povedali, da ustvarjanje skupnega oz. enotnega evropskega trga ni potekalo čisto tako, kakor so si podpisnice Rimske pogodbe l. 1957 in kasnejše pristopnice predstavljale.

Skupno carinsko tarifo so sprejele pred predvidenim rokom, v sistemu posrednih davkov enoglasno tudi direktivo o davku na dodano vrednost leta 1977. Nato pa je zagon ponehal, deloma zaradi nezaupanja in deloma zaradi recesije. Recesija je poleg splošnega zastajanja gospodarstva povzročila tudi izigravanje tistih določil ustanovne pogodbe, ki izrečno govore »... o odpravi carinskih omejitev med državami kot tudi o odpravi kvantitativnih omejitev in vseh drugih ukrepov z istim učinkom...«. Države so namreč ščitile svoje gospodarstvo z raznimi skladi (regresi, stimulacije, dumping) in tako ohranjale konkurenčnost (in življenje) sicer nesposobnih podjetij.

BELA KNJIGA

Po letu 1980 pa se je ukrepanje za enotni trg počivilo in pripeljalo do izdaje Bele Knjige. (Tu naj povemo, da je »bela knjiga« – White book – White paper – publikacija, s katero vlada (ali parlament) kakšne države seznanja javnost o določenem pomembnem dogodku ali o dejavnosti državne uprave na področju zunanje politike, mednarodnih odnosov ipd. Bela knjiga priča o posebnih razmerah).

Iz celotnega naslova: Bela knjiga Komisije Svetu ministrov Evropskih skupnosti Junij 1985 je razvidno, da se gradivo v njej nanaša na razmere izpred petih let; vendar gledano tudi z današnjimi očmi zelo jasno opredeljuje problematiko, ki je bila medtem v precejšnji meri rešena, deloma so nastale tudi nove okoliščine.

Bela knjiga iz izkušenj preteklosti (neuspehi, počasnost) narekuje ukrepe za doseg cilja, to je popolne enotnosti skupnega trga do 31. 12. 1992.

Da bi uresničili PROST PRETOK BLAGA, STORITEV, OSEB IN KAPITALA znotraj vseh dvanajstih držav Evropske skupnosti, je v Beli knjigi zahtevano, da je treba med državami odpraviti vse

- fizične prepreke,
- tehnične prepreke in
- davčne omejitve.

Za lažjo predstavo o teh preprekah bomo navedli glavna poglavja in točke za vsako od teh treh področij:

Odprava fizičnih preprek

- I. Uvod
- II. Kontrola blaga
 - Trgovinska in ekonomska politika
 - Zdravje
 - Promet
 - Statistika
 - Zaključek in koledar aktivnosti
- III. Kontrola oseb

Odprava tehničnih preprek

- I. Prost pretok blaga
 - Potrebna je nova strategija
 - Izbrana strategija
 - Usklajevanje / nova metoda
 - Preprečevanje novih preprek
 - Medsebojno priznavanje
 - Nuklearni materiali
- II. Naročila javnega (državnega) sektorja
- III. Svobodno gibanje delavcev in pripadnikov svobodnih poklicev
- IV. Skupen trg storitev – uslug
 - Tradicionalne usluge
 - Finančne usluge
 - Promet
 - Nove tehnologije in usluge
- V. Gibanje kapitala
- VI. Ustvarjanje pogojev, ki bodo olajšali industrijsko sodelovanje
 - Ustvarjanje pravnega okvirja, ki bo olajšal sodelovanje med podjetji
 - Intelktualna in industrijska lastnina
 - Obdavčevanje podjetij

VII. Uporaba prava Skupnosti

- Prekrški
- »Prozornost« prava Skupnosti
- Politika na področju konkurence in državne subvencije

Odprava davčnih omejitev

- I. Uvod
 - Trgovinski promet in davek na dodano vrednost
 - Potnik kot privatna oseba
 - Davki na porabo
- II. Približevanje
 - Splošne pripombe
 - Davek na dodano vrednost
 - Davki na porabo
- III. Predlogi komisije
 - Davek na dodano vrednost
 - Davki na porabo
 - Uporaba
 - Izjeme

Zaključek

Seveda si tudi po tem pregledu ni mogoče podrobneje predstavljati, kaj vse je naštetu v tistih okrog 300 ukrepih Bele knjige. Kasneje si pa bomo kakšen primer ogledali.

Nova strategija

Pomembna pri sestavi Bele knjige je bila »nova strategija«, ki jo je narekovalo dotedanje prepočasno sprejemanje direktiv. Svet ministrov Evropske skupnosti je lahko sprejemal direktive samo soglasno, kar je zahtevalo poprejšnje dolgotrajno in mučno usklajevanje oz. izenačevanje vseh detajlov direktive.

Nova strategija je zastavila drugače:

1. Vse zadeve je treba razdeliti na take, ki jih je potrebno izenačiti za ves skupni trg in jih torej potrjujejo organi Skupnosti, in na take, ki jih lahko sprejemajo posamezne države in jih je mogoče medsebojno priznavati. To vključuje seveda tudi delitev nalog na pravni in tehnični del ter njih neodvisno sprejemanje.

2. Uskladiti, to je izenačiti je treba osnovne zahteve glede varovanja zdravja in življenja. Podrobne tehnične specifikacije za zagotavljanje gornjih zahtev opredeljujejo evropski standardi.

3. Čim širše je treba izenačiti industrijske standarde kot evropske standarde. Dokler pa vsi evropski standardi ne bodo sprejeti, bo potrebno medsebojno priznavanje nacionalnih standardov po ustreznem postopku.

Za odpravo tehničnih ovir se (vsaj začasno) zapostavlja, vendar ne opušta, pojem usklajevanja v korist pojma medsebojnega priznavanja in ekvivalence.

(Z ekvivalenco je mišljeno dejstvo, da je osnovni cilj zakonodaj v vseh državah Evropske skupnosti isti, namreč varstvo ljudi, dobrin, okolja, cenejša proizvodnja, da pa se ta cilj dosega v različnih državah z različno strogimi predpisi).

UKREPI BELE KNJIGE

Prvi del Bele knjige je opisan in zajema – razdeljeno na tri področja – vso problematiko, kakor je podana v prejšnjem pregledu. V tem delu gre predvsem za njeno kvalitativno obdelavo. Drugi del Bele knjige je pravzaprav aneks k njej in že podrobneje opisuje, kaj in v katerem obdobju je treba kaj urediti. V njegovem spremnem besedilu piše:

»Specifični ukrepi, ki so opisani v rokovniku, so naravnani tako, da odpravijo vse ovire (fizične, tehnične, davčne). Neposredno ali posredno bodo vplivali na življenje vseh državljanov Skupnosti in na delo vseh podjetij Skupnosti. Leta 1992 se bodo lahko državljani Skupnosti svobodno gibal v Skupnosti, ne da bi sistematično preverjali njihovo identiteto ali pregledovali njihovo prtljago; proizvajalci v Skupnosti bodo lahko svobodno prodajali vse svoje blago na osnovi skupno sprejetih norm po vsej Skupnosti; podjetja bodo razbremenjena sedanjih preprek pri opravljanju storitev na drugi strani meje...«

Nemogoče in nesmiselno je, da bi podrobneje navedli vse načrtovane naloge, dve pa bomo opisali kot primera:

Del I. – poglavje III.: Kontrola oseb

Ena od nalog v tem poglavju pravi: »Direktiva o koordiniranju predpisov o statusu državljanov iz tretjih držav 1988 – 1990.«

To pomeni: Na predlog Komisije Evropske skupnosti iz leta 1988 bo Svet (ministrov) Evropske skupnosti l. 1990 sprejel direktivo – smernico, ki bo obvezovala vse članice Skupnosti, da morajo uskladiti svoje zakonodajo o statusu državljanov iz tretjih držav z zahtevami direktive.

Iz dela II. – poglavje I.: Prost pretok blaga

»Sprememba obstoječe direktive o varnosti strojev, aparatov pod pritiskom, opreme za gradnjo cest – 1987 – 1987/1988« očitno zahteva, da morajo vse članice (glede na nova spoznanja) uskladiti svoje predpise o varnosti naštetih strojev z zahtevami direktive.

Bela knjiga je bila izdana l. 1985 in iz nje je mogoče razbrati takratno stanje na posameznih področjih načrtovanega skupnega gospodarstva in enotnega trga.

Danes, pet let po izidu Bele knjige, je seveda že marsikaj spremenjeno. Komisija Evropske skupnosti kot korporativni avtor Knjige in glavni strokovni organ Skupnosti vsako leto najmanj enkrat poroča Svetu Evropske skupnosti o poteku izvrševanja nalog. Pri tem pride do sprememb načrta iz l. 1985, nekatere naloge so končane prej, druge zamujajo, pojavljajo se tudi nove. Brez dvoma pa bo do 31. 12. 1992 večina nalog uspešno končanih.

Vse naloge Bele knjige urejajo zadeve znotraj Skupnosti in sicer tako, da bodo vse države – članice med seboj enakopravneje tekmovali, lažje in bolje gospodarile in državljani v teh državah bolje živeli.

Vsaka od nalog Bele knjige pa se na tak ali drugačen način tiče tudi vseh drugih držav in vseh drugih prebivalcev Zemlje. Kar bo olajšano, izboljšano, poenostavljeno znotraj Skupnosti, bo ostalo težko, neurejeno in zapleteno, torej dražje in manj konkurenčno za države izven nje. Huda preizkušnja čaka zlasti nerazvite.

Rafko AJDNIK

Opomba: Gradivo je zbrano iz raznih člankov v Gospodarskem vestniku in iz prevoda Bele knjige.

TRDO DELO SE OBRESTUJE

PRODOR PROGRAMA ENERGETSKE OPREME NA SVETOVNA TRŽIŠČA

Zaostrovanje pogojev gospodarjenja na domačem tržišču je številne firme pripeljal do kritične točke, ko je investiranje in s tem razvoj skoraj v celoti ustavljen. To se je odrazilo pri prodaji naših izdelkov iz programa energetske opreme, ko je plasman v celotni Jugoslaviji (ne le v Srbiji zaradi blokade) drastično upadel. Koncem leta 1989 in v prvih štirih mesecih letošnjega leta je bil izpljen le še ca. 30 % povprečne prodaje preteklih let.

Takšna situacija je narekovala korenite spremembe pri nastopanju na zunanjih tržiščih. Povečanje agresivnosti pri trženju, jačanje ekipe ter prilagajanje kvalitete, dobavnih rokov ter cene svetovnim trendom nam je prineslo prve opazne premike v letošnjem prvem polletju.

Najprej smo izvozili 10 kotlov v Indonezijo preko firme EUROASIATIC Hamburg. Bistveno so se ojačale tudi aktivnosti pri sodelovanju z našim kooperacijskim partnerjem OMNICAL. Tako smo v tem letu izvozili 2 ciklonska odpraševalca, 5 kotlov po sistemu Lohn-arbeit ter lesni kotel, komplet s prekuriščem. Ta kotel smo tudi montirali v firmi Schlotterer v ZRN in je prvi lesni kotel narejen in zmontiran

ter zagnan s strani EMO na zahodnem tržišču. Za izvedbo celega posla smo imeli na razpolago izredno kratek rok – od podpisa pogodbe, do izdobave 2,5 meseca, pri čemer se je vsa dokumentacija pripravila v naši konstrukciji, po nemških normah in nemškem jeziku ter bila odobrena v ZRN pri TÜH, Hessen. Kotel je bil tudi prevzet v EMO s strani nemškega inšpektorja. Montiralno se je v času kolektivnega dopusta v tovarni. Kotel je pričel z obratovanjem 17. 8. 1990.

Izpolnitev te zahtevne naloge je predstavljala vstopnico na zahteven zahodnoevropski trg.

Na osnovi kvalitete izdelanih kotlov in pozitivne ocene inšpektorja parnih kotlov iz ZRN, nam je OMNICAL že

naročil novo serijo trovlečnih kotlov. Dva sta že izdelana, naslednjih 12 kom. pa je v izdelavi in bodo sukcesivno izdobljeni v septembru in oktobru. Pred podpisom so tudi kontinuirane izdobeve po 5-7 kotlov mesečno. Tako je neglede na trenutno še v primerjavi z izvozom programa posode relativno nizkih pogodbenih zneskov (tudi zaradi dela posla, ki se dela po sistemu Lohn-arbeit) narejen prvi premik pri osvajanju zahtevnih tržišč in ustvarjene reference za uspešnejše trženje v bodoče. Skupaj z vzhodnim trgom je v programu energetske opreme vrednost izvoza v prvem polletju že dosegla 1,2 mio \$. Vrednost pridobljenih naročil iz konvertibilnega trga za drugo polletje pa je že ca. 0,8 mio DEM.

Transport lesnega kotla s kompletnim predkuriščem za zahodnonemškega kupca – firmo Schlotterer.

Prav tako so premiki pri sodelovanju z avstrijskimi firmami, kjer sodelujemo pri programu tlačnih posod, silosov, ipd.

V strategiji izvoza so prioritete naše sosedne države ali kar članice skupnosti ALPE-JADRAN. Tako pričakujemo tudi preboj na italijanski trg, kjer že več mesecev pripravljamo dokumentacijo in prilagajamo norme skupaj z italijanskim partnerjem in resnim potencialnim kupcem naših visokotlačnih trovlečnih kotlov.

Z združevanjem obeh Nemčij se je za nas odprl

tudi velik trg v DDR-u na katerega bomo šli skupaj z vzhodnonemškim partnerjem VEB VERMEANLAGENBAU s katerim smo že navezali poslovne stike.

Samo velika poslovnost in agresivnost ter fleksibilno prilagajanje projektive, konstrukcije, tehnologije in proizvodnje je garant definitivnega preboja na zahtevno svetovno tržišče. To spoznanje in prvi vzpodbudni rezultati omogočajo programu energetske opreme nadaljnji boj za dokončno sanacijo tega programa.

Tomaž MILAC, dipl. ing.

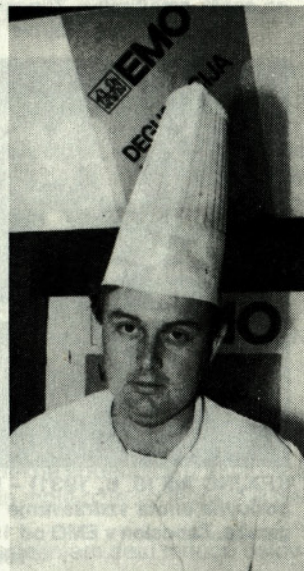
EMO na obrtnem sejmu v Celju

Osrednja sejemska prireditev drobnega gospodarstva na območju skupnosti Alpe – Jadran je letos pritegnila k sodelovanju preko 2 tisoč razstavljalcev (od tega 260 tujih). V desetih dneh si jo je ogledalo več sto tisoč obiskovalcev.

Tudi na letošnjem sejmu smo organizirali prodajo izdelkov iz našega programa široke potrošnje in izdelkov iz programa firme WEISHAUPT, ki jo zastopa naše podjetje. Po neuradnih podatkih je bil izkupiček kar dober.

Naš razstavni prostor je bil tudi letos lepo in domiselno urejen. Ker je bilo naše izdelke mogoče kupiti s popustom, je bila pred stojnico skoraj vedno gneča. Po pričakovanju je bilo največ zanimanja za posodo iz BIO programa.

Dušan VERŠEC, priznani kuhar iz hotela Evropa je že naš »star« znanec. S svojim znanjem in izkušnjami nam pomaga že kar nekaj časa. Po številnih demonstracijah naše posode po večjih jugoslovanskih mestih in nastopih v oddaji ZDRAVO, je poskrbel za praktičen prikaz uporabe posode iz BIO PROGRAMA še na letošnjem sejmu obrti.

Kurilna sezona je pred vrati, oljni in plinski gorilci WEISHAUPT kvalitetni, možnost nakupa ugodna, kar vse je bilo zadosten razlog, da so imeli naši sodelavci iz zastopstva WEISHAUPT ves čas sejma veliko dela.

Degustacije, organizirane vsako popoldne med 15. in 18. uro so pritegnile številne obiskovalce sejma. Ti so se lahko na »lastne« oči prepričali o uporabni vrednosti naše posode, »praktično« pa so tudi poizkusili kvaliteto hrane pripravljene v njej.

fotokronika

Upokojili so se

PANTNER Terezija (26. 9. 1939) – Program DOM, poslovna enota emajlirnica, oddelek dekoriranja. Zaposlena v EMO od 31. 8. 1957 do upokojitve 31. 8. 1990.

MIRNIK Magdalena (17. 3. 1936) – Program DOM, poslovna enota emajlirnica. Zaposlena v EMO od 1. 3. 1965 do upokojitve 12. 8. 1990.

KRAJNC Adi (8. 6. 1931) – Razvojno tehnično področje, poslovna enota vzdrževanje in energetika, strojni obrat – garaža. Zaposlen v EMO od 1962. leta do upokojitve 31. 7. 1990.

SKALAR Milan (5. 8. 1933) – Program DOM, poslovna enota emajlirnica, oddelek montaže. Zaposlen v EMO (s prekinitvami) od 7. 1. 1948 do upokojitve 31. 7. 1990.

LAMPE Franc (4. 9. 1933) – Program orodij in naprav, poslovna enota orodjarna. Zaposlen v EMO od 24. 9. 1947 do upokojitve 17. 7. 1990.

MAUER Daniel (3. 7. 1930) – Program orodij in naprav, poslovna enota orodjarna. Zaposlen v EMO od 24. 9. 1947 do upokojitve 17. 7. 1990.

Peter DUKIČ (24. 1. 1936) – Razvojno tehnično področje, služba kontrole kvalitete. Zaposlen v EMO od 1. 6. 1963 do upokojitve 30. 4. 1990.

Anica ULAMEC (13. 3. 1940) – Področje za kadre, služba družbenega standarda in splošnih zadev, storitvena dejavnost. Zaposlena v EMO od 5. 1. 1967 do upokojitve 29. 6. 1990.

Sporočilo sodelavcev

Ob odhodu v pokoj se sodelavcem prototipnega oddelka programa transportne opreme (TOZD KONTEJNER) in ostalim iskreno zahvaljujem za darilo in izrečene čestitke. Želim jim še veliko delovnih in življenjskih uspehov.

Alojz KOSABER

ZAHVALA

Ob izgubi dragega očeta
Jakoba KLENOVŠKA

se vsem sodelavkam in sodelavcem skladišča gotove posode in TOZD Orodjarna iskreno zahvaljujemo za darovano cvetje, denarno pomoč in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Hčerke Ema, Jožica in Marija z družinama ter ostalo sorodstvo

TO JE TO

Emajlirec

Glasilo podjetja v družbeni lastni EMO Celje, ki ga prejema vsi člani tega kolektiva brezplačno. Ureja ga uredniški odbor.

Glavni in odgovorni urednik: Viki Klenovšek. Tehnična oprema Jože Kuzma. Naslov uredništva: Celje, Marijorska 86, telefon 32-112, interna 262. Po mnenju republiškega sekretariata za prosveto in kulturo Ljubljana, je časopis oproščen plačevanja davka od prometa proizvodov (št. 421-1/72 z dne 22. 5. 1973). Tisk in klišei AERO Grafika Celje.

ZAHVALA

Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega sina
Rudija ŽNIDARJA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami, nam izrekli pisno ali ustno sožalje, nam denarno pomagali in ga tako številno spremili na njegovi zadnji poti ter s prelepim cvetjem počastili njegov spomin. Posebna hvala delavcem kadrovske službe, obrata kovinske predelave, oddelkoma temeljnega emajliranja in univerzal obrata emajlirnica, govorniku Pavleku GORIČANU za ganljive poslovilne besede, godbi na pihala EMO ter Francu RAMŠAKU za odigrano tišino.

Žalujoča mama ANICA z družino

Naše črne točke

Dne 4. in 5. 6. 1990 so bili obravnavani naslednji kršitelji delovnih obveznosti:

RAZVOJNO TEHNIČNO PODROČJE

PAVLIČ Edvard – vstop v podjetje na nedovoljen način – javni opomin.

PROGRAM KEMIJA

KLEMENC Milan – malomarno opravljanje dela, vračanje na delo v vinjenem stanju – prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev;

RUPNIK Edi – predčasno zapuščanje dela in odhajanje z dela brez dovoljenja odgovorne osebe – javni opomin.

PROGRAM DOM

LUŽAR Srečko – kršenje predpisov o požarni varnosti – javni opomin;

TEPEŠ Boris – kršenje predpisov o požarni varnosti – javni opomin.

LAPORNIK Marija – vinjenost na delu in predčasno zapuščanje dela in odhajanje z dela brez dovoljenja odgovorne osebe – prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev;

KOMERIČKI Darko – neprimeren odnos do sodelavke – javni opomin;

KLAJNŠEK Jožefa – kraja – prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev;

LAPAN Ivan – povzročitev zastoja v proizvodnji – javni opomin;

KOŠTOMAJ Viktor – prihajanje na delo v vinjenem stanju – prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev;

CESTNIK Miro – zamujanje na delo – javni opomin;

BENEDEJČIČ Srečko – zamujanje na delo – javni opomin;

ZALOKAR Izeta – neopravičen izostanek z dela – javni opomin;

MESARIČ Božo – prihajanje na delo v vinjenem stanju – prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev;

HAJNŠEK Dragica – vinjenost na delu – preklic pogojne odložitve izvršitve ukrepa prenehanje delov. razmerja za dobo 12 mesecev z dne 29. 6. 1989.

Dne 10. 7. 1990 so bili obravnavani naslednji kršitelji dolžnosti in delovnih obveznosti:

PROGRAM TRANSPORTNE IN KOMUNALNE OPREME

HUNSKI Štefan – neopravičeni izostanki z dela – prenehanje delovnega razmerja.

PROGRAM KEMIJA

RUPNIK Edi – neopravičeni izostanki z dela – prenehanje delovnega razmerja.

PROGRAM ENERGETSKE OPREME

KAVKA Cveto – neopravičeni izostanki z dela – prenehanje delovnega razmerja;

AMON Drago – neopravičeni izostanki z dela – prenehanje delovnega razmerja odloženo za dobo 3 mesecev.

PROGRAM DOM

VEBER Ivan – predčasno zapuščanje dela in odhajanje z dela brez dovoljenja odgovorne osebe – javni opomin;

OSTROŽNIK Martin – fizični obračun – javni opomin.

S kolesi v Logarsko dolino

Izlet s kolesi v Logarsko dolino v lanskem letu je našim kolesarjem očitno ostal v lepem spominu, saj si drugače ni mogoče razložiti množične udeležbe na letošnjem izletu (30. 6.) in to kljub dejstvu, da nam finančno ni nihče pomagal.

Zaradi varnosti smo krenili na pot v dveh skupinah. Prva je startala ob šestih, druga pa ob sedmih zjutraj. V Logarsko dolino smo prišli okoli desetih. Po kratkem počitku smo se preoblekli ter vsi razen Staneta Odlazka in Matjaža Kavčiča krenili naprej, proti Okrešlju. Medtem, ko smo mi »grizli« kolena, sta Stane in Matjaž pripravljala žar, kajti priprava malice je bila njuna skrb oziroma zadolžitev.

Med tistimi, ki so si ob povratku z Okrešlja najbolj zaslužili malico je bil nedvomno Črtomir Kos, ki je v svojem nahrbtniku v dolino »pritoril« tudi precej težak kamen. Prijatelji, ki so mu ga podtaknili, so bili pač mnenja, da Črt za dober trening potrebuje tudi primerno obtežen nahrbtnik.

Po dokaj dolgem počitku smo se okoli šestnajste ure

odločili za povratek v Celje, kamor smo prispeli varno in brez nezgod. Bili smo zadovoljni, vreme je bilo lepo, sončno, brez najmanjšega oblaka, tako, da tudi Oto Planko ni imel pripomb, pa tudi Valentin Govek, ki se je na poti izgubil, je bil srečen, ker je bil spet z nami.

Na koncu pa smo si dejali: Nasvidenje čez leto dni.

Udeleženci letošnjega kolesarskega izleta v Logarsko dolino so bili: Črtomir Kos, Srečko Smeh, Erna Tominc, Ivan Tominc, Oto Planko, Drago Perkovič, Silvo Počočnik, Rudi Jurc, Matjaž Kavčič, Franc Zimšek, Andrej Zimšek, Miran Vengust, Valentin Govek, Zmago Ivančič, Vili Selčan in Ivo Gostečnik.

R. J.

foto vest

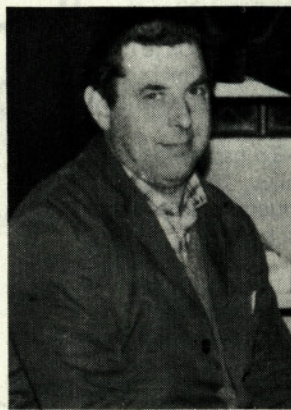
Viktor Hostnik – petdesetletnik

Osemindvajsetega julija je praznoval pomemben življenjski jubilej – petdesetletnico življenja in dela naš sodelavec Viktor HOSTNIK, zaposlen v skladišču gotovih izdelkov poslovne enote Hišna energetika programa DOM. Pot ga je zanesla v našo tovarno že leta 1963, zvest pa nam je ostal vse do danes.

Svojo delo opravlja vestno in marljivo, s polno mero odgovornosti in čuta do dela. Med sodelavci je priljubljen, saj je vzoren in sočuten tovariš, ki nikoli ne stoji ob strani, kadar je komu potrebna pomoč.

Takšen je torej naš Viktor in takemu ob tej priložnosti, po tej poti že-

limo še veliko zdravja in dobrega počutja v krogu svojih sodelavcev, kakor tudi v krogu svojih najdražjih. Pri nadaljnjem delu pa mu želimo še veliko delovnih uspehov.

Sporočilo sodelavcev

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem sodelavkam in sodelavcem skladišča polizdelkov programa DOM za dragoceno darilo, ki mi bo trajen spomin.

Vsem v podjetju želim v prihodnje še veliko delovnih uspehov.

Pavle JESENIČNIK

Za izkazano pozornost ob odhodu v pokoj in dragoceno darilo, se prisrčno zahvaljujem ožjemu krogu sodelavcev storitvene dejavnosti službe družbenega standarda in splošnih zadev. Posebna zahvala velja tudi Jožefi KOSABER.

Vsem v kolektivu pa želim v prihodnje še veliko delovnih uspehov, zdravja in osebnega zadovoljstva.

Marica TERŽAN

Iskreno se zahvaljujem za dragoceno darilo, ki sem ga dobila ob upokojitvi.

Darilo mi bo drag in lep spomin na sodelavce iz skladišča gotovih izdelkov, še posebej na moje ožje sodelavce iz delovne skupine.

Vsem Emovcem želim pri nadaljnjem delu mnogo delovnih uspehov in osebne sreče.

Marija KNEZ

Ob odhodu v pokoj, se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem iz nakladalne hale in skladišča gotovih izdelkov programam DOM, za dragoceno darilo, ki mi bo trajen spomin na preživete dni med vami.

Obenem pa vsem v kolektivu želim še mnogo delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Jožica KOTOŠEK

Ob odhodu v pokoj se iskreno zahvaljujem vsem iz Orodjarne, kakor tudi ostalim, ki so prispevali za tako dragoceno darilo, ki me bo vedno spominjalo na dneve, ki smo jih preživeli skupaj.

Vsem v kolektivu pa želim obilo sreče ter medsebojnega razumevanja.

Franci LAMPE

Humor

»Ali veš, kaj je izmenjava mnenj?«

»Ne...«

»Če te šef pokliče na razgovor in greš k njemu s svojim mnenjem, ven pa z njegovim...«

X

»Kdo so bili prvi sindikalni funkcionarji?«

»Sveti trije kralji, kajti v Svetem pismu piše: odložili so delo, nadeli so si lepa oblačila in šli na pot...«

X

»Tovariš poslovodja, vi ste mi rekli, da je tista jopica, ki sem jo kupil iz čiste volne, na listku pa piše, da je iz čiste sintetike.«

»To napišejo samo zaradi moljev, da bi jih prevarali, drugače bi jo nam že v trgovini požrli.«

X

Dva prijatelja:

»Oprosti, ali si ti že kdaj seksal z gumico?«

»Ne trapaj! To je ravno tako, kot če bi z gasmasko vijolice vohal, ali pa če bi si šel z nogavicami noge umivat!«

X

Majhen deček kakšne pol ure jokaje opazuje mimoidoče, potem pa stopi k prometnemu miličniku in ga vpraša: »Ali ste mogoče videli neko gospo, ki je šla brez mene?«

X

»Ana, ali misliš, da me bo Vlado še imel rad, ko bova poročena?«

»Jasno, saj je čisto nor na poročene ženske.«

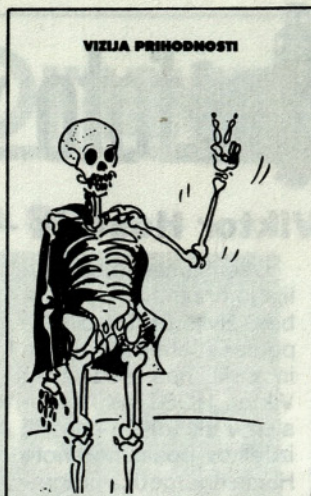
X

»Pijača se je tako podražila, da si jo privoščim le še za konec tedna,« se pritožuje Brane.

»Pa hrana, pa obleka tudi,« pritrdi prijatelj.

»No, ja,« ugovarja Brane, »to zadnje me toliko ne prizadene. Hranim se pri ljubici, oblači me pa tudi ona.«

X

»Vsi dedci so prave svinjne, prav vsi po vrsti hočejo samo eno!«

»Meni se zdijo pa prav krasni!«

»Zakaj?«

»Ravno zaradi tega: res je, vsi hočejo samo eno, a jaz imam srečo, da ravno to imam.«

X

»Imate kaj posebnega za večerjo?« vpraša gost natakarja.

»Da. Turški golaž!«

»Zakaj pa mu rečete turški?«

»Ker je bilo psu ime Sultan!«

X

»Bolje bi bilo, če bi se poročila s hudičem, kot pa s teboj,« se huduje žena.

»Mislim, da je poroka z ožjimi sorodniki prepovedana...«, mirno odvrne mož.

X

»Včeraj je očka našel v postelji pri mami nekega moškega. Ta pa je potem očka vrgel ven.«

»Zakaj pa ste imeli danes zjutraj pri vas tako razgrajanje in vpitje?«

»To je bil očka, ki je hotel v stanovanje.«

X

»Vesna, ali vas lahko povabim na kavo in pecivo?«

»Ja, ampak nekaj pazite – jaz sovražim drobtine v postelji.«

X

Mihec gre k uri violine. Ko odpre kovček za violino, namesto instrumenta opazi veliko pištolo. Ogorčeni učiteljci reče: »Tako sranje! Zdaj je moj oče namesto tega nesel v banko neumno violino!«

X

Brane pripoveduje Zvone-tu:

»Ne bodi presenečen, zdaj pišem spomine.«

»Saj nisem, zanima me pa, če si že prišel do tistega leta, ko sem ti posodil tisoč mark?«

X

»Vaš sin kaže izredno veliko žejo po znanju...«

»Da, da... Žejo kaže po očetu, znanje pa po meni.«

X

»Vas je poškodoval, ko vas je povozil?« sprašuje miličnik možaka, ki leži na tleh.

»Ne, šele potem, ko sem mu rekel, da je osel.«

X

Šef kadrovske do lepe kandidatke: »Vaša spričevala so vzorna. Znete tudi računati?«

»Ja, seveda.«

»No, dobro, potem pojdite v sosednjo sobo, se lepo slecite in računajte na to, da bom takoj pri vas.«

X

Šef oddelka preseneti uslužbenca s svojo tajnico pri vročem flirtanju. Jezno mu zapiha: »Ampak za to ne boste plačani od mene.«

»Ah, to rad storim za-stonj.«

X

Tone je zalotil svojo drago v postelji z drugim. Razburjeno je vprašal: »Kaj delata?«

Nato ona ljubimcu: »Vidiš, kakor sem ti že rekla, on nima pojma o pojmu!«

X

Polde je potožil svojemu kolegu:

»Mislim, da se staram. Prvo že osvojim, ampak po drugi sem popolnoma brez sape!«

»V naših letih mora človek po prvi nehati in drugo preložiti na naslednji dan.«

»Kako, če pa stanujem v tretji etaži?«

X

Koliko ljudi dela v tem oddelku?«

»S šefom vred 18.«

»To se pravi, da brez šefa 17?«

»Motite se, kadar šefa ni, nihče ne dela!«

